

DE LATIJNSE MUNTUNIE

ANALYSE VAN DE OPRICHTINGSAKTE DD° 23/XII/1865

Jan MOENS*

Inleiding

DIT JAAR IS HET PRECIES 150 JAAR GELEDEN DAT DE LATIJNSE MUNTUNIE werd opgericht ^[1], of juister gezegd, dat vertegenwoordigers van België, Frankrijk, Italië en Zwitserland, meer bepaald op 23 december 1865, plechtig een *convention monétaire* ondertekenden op het ministerie van Buitenlandse Zaken in Parijs. Dit leek dan ook een ideale gelegenheid om deze diplomatieke akte nog eens vanonder het stof van de geschiedenis te halen, en de bepalingen ervan in detail te analyseren en in hun juiste context te plaatsen.

Eerst en vooral moeten we opmerken dat van deze in het Frans opgestelde conventie – zoals toentertijd trouwens nagenoeg alle diplomatieke akten – nooit een officiële Nederlandse vertaling is opgemaakt: de Italiaanse regering zorgde wel voor een Italiaanse versie, en de Zwitserse voor een Duitse, maar in de *Moniteur belge* kwam het Nederlands toen nog niet aan bod. We zullen ons dan ook moeten behelpen met een eigengemaakte vertaling ^[2]. Logischerwijze zullen we bij de analyse van het verdrag de volgorde respecteren van de artikels, maar we zullen ons af en toe de vraag stellen waarom bepalingen die we eigenlijk hadden verwacht, toch ontbreken.

Analyse van de voorbereidende vragenlijst

Het verdrag was het resultaat van besprekingen die plaatsvonden tussen vertegenwoordigers van de vier reeds genoemde landen, en dit tussen 20 november en 23 december 1865. Aan deze besprekingen was evenwel reeds voorbereidend werk voorafgegaan, meer bepaald aan de hand van een vragenlijst die de Franse regering had opgestuurd naar de andere regeringen, en die de volgende vragen bevatte (*eveneens in vertaling*):

---

* Een compleet dossier van de hand van de auteur m.b.t. de geschiedenis van de Latijnse Muntunie (1865-1927), met de teksten van de verdragen en de conferentieverlagen en een uitgebreide bibliografie, is beschikbaar op www.numisbel.be ► publicaties ► dossier LMU. De Muntunie overleeft in de eerste plaats in haar munten; medailles m.b.t. de Muntunie blijken niet te bestaan, hoewel de medailleproductie in die periode hoogdagen beleefde.

^[1] Zoals bij elke diplomatieke akte is de datum van haar ondertekening niet de datum waarop ze ook van kracht wordt, omdat eerst nog goedkeuringsprocedures moeten worden doorlopen in de betrokken landen; dit betekende dat het hier bestudeerde verdrag pas in de loop van 1866 effectief in werking trad; we komen hierop verder nog terug.

^[2] Waar dit aangewezen lijkt, behouden we, of verwijzen we naar, de oorspronkelijke Franse terminologie. Anderzijds nemen we de vrijheid om het soms ouderwets of te formeel taalgebruik te vervangen door ietwat modernere termen (bv. '*les Hautes Parties Contractantes*' vertalen we door 'lidstaten').

Bent u geïnteresseerd in het vervolg van dit artikel?

Contacteer dan het EGMP voor de aankoop van het Jaarboek.